

עלון שבועי מבית 'בני אמונים' וכל מאמיניהם

פרשת שמות

פניני אמן ותפלה בפרשה

מאצרות אמונים

ישמח משה במתנת חלקו

"ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו" (ב יא)

"ראַה שְׂאִין לָהֶם מִנּוּחָה, הֲלָךְ וְאָמַר לַפְרֵעָה: 'מִי שֵׁשׁ לוֹ עֶבֶד, אִם אִינוֹ נָח יוֹם אֶחָד בְּשִׁבְעוֹ וְהוּא מוֹת...! אָמַר לוֹ: 'לָךְ וְעִשֵׂה לָּךְן כְּמוֹ שֶׁתֹּאמַר, הֲלָךְ מֹשֶׁה וְתָמוּן וְתָמוּן לָהֶם אֵת יוֹם הַשְּׁבִעַת לְנַח" (שמו"ד א כח).

לפי דברי מדרש זה פרש רבנו יעקב בעל הטורים את גסח תפלת יום השבת: "ישמח משה במתנת חלקו"; כשסבלו ישראל תחת יד מצרים בקש משה מפרעה שיאפשר להם לנח ביום השביעי, וכשמתנה התורה וצוה הקדוש ברוך הוא על השביתה ביום זה, שמח משה כי הסכים הקדוש ברוך הוא עמו ובחר במתנת חלקו - באותו היום שבהר הוא, משה, למנוחה. טור ארז חיים ס"ו רפא

הושענא סובלת סבלך

"וירא בסבלתם" (ב יא)

מפני מה מכנה התורה את עבודתם של ישראל בלשון 'סבלתם'? פרש רבי דוד קוויאט ר"מ 'שיבת מיר בארצות הברית:

המלה 'סבלתם' היא מלשון 'סבלנותם'; באה התורה להדגיש את מעלתם של ישראל, שעל אף שהמצרים נסו בכל כחם להכביד עליהם את עלם כדי שיעבדו ביסורים ויאבדו את אמונתם, קבלו ישראל את העבודה בסבלנות ולא אבדו את תקותם להגאול.

על סוד מעלה זו מבקשים אנו בהושענות: 'הושענא סובלת סבלך' - הושע את ישראל המפקלים את גזרותיך בסבלנות ובאמונה שלמה.

ד"ר דוד

זעקה מביאה לידי קרבת אלקים

"ויהי כשעלה בני ישראל מן העבדה ויעקבו ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה" (ב כג)

סוד נפלא דרש מפסוק זה רבי שרגא פייבל מנדלוביץ ראש 'שיבת תורה ודעת' ומקים עלה של תורה בארצות הברית:

כאשר חלילה מתרגשת צרה על האדם ומתוך כך נושא הוא תפלה לפני בוראו שיחלצנו ממנה, גורמת לו התפלה להתקרב לבוראו עוד יותר, ואז כמאליה פורצת מפיו זעקה נוספת. זעקה נוספת זו - כל מהותה היא רצון לקרבת אלקים.

על כך רומזת התורה בפסוק שלפנינו: בתחלה "ויהי כשעלה בני ישראל מן העבדה ויעקבו" - מחמת קשי העבודה, ואחר כך: "ותעל שועתם אל האלקים מן העבדה" - זעקתם מן העבודה' העלתה את דרגתם, ומכאן ואילך נבעה שועתם "אל האלקים" - מתוך פספוסין להתקרב לבוראם.

שיבת דפסקא ע"מ תנב

הנעלים מבטאות שליטה

"של נעליה מעל רגליה" (ג ה)

בפרושו לברכת 'שעשה לי כל צרכי' מביא השל"ה הקדוש (פסדורף) בשם רבו המהרש"ל, כי קמזות ארבע דרגות בבריאה, זו למעלה מאז: דומם, צומה, חי ומדבר. בלבישת מנעלים

העשויים מעור בעלי חיים, מבטא האדם את שליטתו על בעלי החיים, וממלא גם על כל הצומחים והדוממים, כפי ששבח דוד המלך בתהלים (ח י): "כל שמה תחת רגלי", ולפיכך אנו מודים על המנעלים בברכת 'שעשה לי כל צרכי'.

על פי זה באר רבי שלמה זלמן אויערבך את הסבה לכך שהצטוו כאן משה: "של נעליה מעל רגליה"; כיון ששרתה השכינה על משה, היה עליו לחוש ענוה והכנעה, על פן הצטוו להסיר את מנעליו שפאמור משמשות סמל לשליטתו על הבריאה.

כך גם באר הגר"ש" את הסבה שהתרו לנו לנעל בתשעה באב וביום הכפורים נעלים שאינן עשויות מעור, אף שלעתים הן נחווות ביותר: טעם אסור נעילת נעלי עור בימים אלו היא כפי' להסיר מאתנו רגשות של גאונה ושלטיה ולהשרות עלינו הכנעה, וכיון שנעלים שאינן מעור אינן מבטאות שליטה, התרו הן על אף היותן נחווות.

הליכות שלמה תפלה, ע"מ סשה

זרע של קמא

"בטרם תבא אלהו המילדת וילדו" (א טו)

סופי התבות: "בטרם תבוא אלהו" הם 'אמן', ללמדנו כי גדולה היא סגולתה של עניית אמן לזכות בזרע של קמא.

משה ארז' ע"מ ענ

'אמן' משלימה את הברכה

"כי אין נגרע מעבדתכם דבר" (ה יא)

ראשי התבות: "אין נגרע מעבדתכם" הם 'אמן', מכאן רמז לדברי הזהר הקדוש (עקב רמא א) שרק ברכות שענו אחריו אמן הן ברכות משלמות כפאות, וזהו שרמז הכתוב: בזכות הקפדתכם על עניית אמן, "אין נגרע מעבדתכם" - אין חסרון בעבודה שבלב היא תפלה.

ברכת אברהם ע"מ רלא

טרם יקראו ואני אענה

"יאמר ה' ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי" (ג יז)

פרש רבי אליעזר אשכנזי בעל 'מעשי ה': הקדים כאן הכתוב ראה לצעקה, ללמדנו שעוד בטרם זעקו ישראל מצרתם, ראה הקדוש ברוך הוא את ענינם והכין את גאלתם, ככתוב (ישעיה סה כד): "ויהי טרם יקראו ואני אענה".

מעשי ה', מעשי מצרים ה

'אהיה' - אף לאחר החטא

"ויאמר אלקים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר פה תאמר לבני ישראל אהיה אליכם" (ג יד)

בדרך דרוש באר האדמו"ר ה'בית אברהם' מסולנים:

בתחלה אמר הקדוש ברוך הוא למשה: "אהיה אשר אהיה" - אהיה עם ישראל עתה, ואף אם חלילה פלו לזרועות החטא, עדין אהיה עמם. אף אז טען לפני משה כי עלול הדבר לגרם להם להיות בבחינת 'אחטא ואשוב', על פן אמר לו הקדוש ברוך הוא: "פה תאמר לבני ישראל אהיה שליחני אליכם" - את סוד "אהיה אשר אהיה" מגלה אני רק לך, אך לבני ישראל תאמר רק כי "אהיה" עמם עתה ואמרה לגאלם מתחת יד מצרים.

"מקנים אתונן ח"ב ע"מ שעא"

מדוע ברח משה מן הנחש?

"ויהי לנחש ויגס משה מפניו" (ד ט)

ימים מספר לפני פטירתו, שאלו גורי האר" את רבם הקדוש: "הלוא שנינו במסכת ברכות (ג א): 'אפלו נחש כרוך על עקבו לא יפסיק' ויהי נס משה מפני הנחש תוף כפי שיחתו עם הקדוש ברוך הוא?"

שמע האר" את שאלתם והשיב להם: "לא אוכל לגלות לכם את סוד הדבר, כי לא נתנה לי רשות לכך", אולם התלמידים שתשוקה עזה בערה בלבם להבין פשרו של הענין הפצירו בו מאד, עד שהתרצה ונגלה להם. לאחר שסיים את דבריו אמר מיד: "עתה מכרח אני להסתלק מן העולם", ואכן לא עברו ימים רבים עד שהתפשט האר"ל לישיבה של מעלה.

שפע חיים דרשות חמ"ר תשמ"ב, בשם כתיב האר"

סודו של האר" לא התגלה לאננינו, אך המהר"ל דיסקין פרש זאת בדרך פשוט:

כל זמן שדבר עם השכינה, חט משה רבנו, העניו מכל אדם, שאין הוא ראוי לכך. לפיכך בו ברגע שראה את המטה והפך לנחש, הבין על אחר כי רצונו ה' לרמוז לו שגלו, ועל פן מיד נס מפניו.

סגולת ההשתחיה

"וישמעו כי פקד ה' את בני ישראל... ויסקדו וישתחו" (ד לא)

במדרש (ב"ר נ ב) נאמר כי כשם שכאן נגאלו ישראל אחר ההשתחיה, כך לעתיד לא תסתים הגלות ולא יחיו המתים אלא בזכות ההשתחיה.

על פי דברי המדרש הללו באר רבי זלמן סורוצקין את תקנת חכמים לכרע בתחלת תפלת העמידה ובסופה: בסיים הברכה הראשונה אנו כורעים כדי לזכות בברכת תחית המתים שאחריה, ובתחית 'מודים' אנו משתחוים כדי שנגזק לגאלה השלמה שעליה התפלגנו בברכת 'המחזיר שכינתו לציון' שלפניה.

אננים לתורה

הזקנה מעוררת לתשובה

"תבו אין נתן לעבדי ולבנים אמרים לנו עשו" (ה טז)

רגיל היה רבי יוחנן מקרלין ללמד את מוסרו מפסוק זה: 'תבו אין נתן לעבדי' - אמנם לא נתנה בנו תבונה לשוב בתשובה בצעירותנו, אך 'ולבנים אמרים לנו עשו' - השערות שמתחילות להלבין מעוררות אותנו לשוב בתשובה בטרם יבא יומנו.

מאורי אש ע"מ תכא

עקר עבודת השוכבי"ם

כתב הגב"ק רבי שמעון סופר מקראקא זצ"ל:

"בימי השוכבי"ם ראוי להתחזק בעניית אמן על כל הברכות, שבכך נתקנת נשמת האדם."

(מכתב סופר שמות)

הוסיף ואמר המשגיח הגב"צ רבי יחזקאל זצ"ל:

"מאז ומעולם היו תלמידי חכמים, חסידים ואנשי מעשה מתחזקים בעבודתם הרוחנית בימי השוכבי"ם. כיון שכלל פרשיות ימי השוכבי"ם מבטאות את ענין האמונה, נראה שהדגש העקרי בעבודת החזק בימים אלו חייב להיות בעניני אמונה, שהרי המתחזק באמונה - הכל נמצא בו."

(אור יחזקאל ח"ג ע"מ רמ"ח)

אמן. עונים ומאמינים.

נשמת כל חי תברך (ב)

סגלת אמירת 'נשמת' לישועה

מלבד יתר סגולותיה ומעלותיה, נודעה תפלת 'נשמת כל חי' כסגולה בדוקה לישועה ולרפואה. על מקורה הקדום של סגולה זו העיד רבנו חיים פאלאג'י: "מקבלה בדינו מרבי יהודה הנסידי, שגם הוא מסגל על כל צרה שלא תבא, לקבל האדם על עצמו שכשה' יצילה מהצרה, לומר 'נשמת כל חי' בתודה וקול זמרה, בפני עשרה, ובו נפוצו ונצולו רבים, והוא בדוק ומנוסה" (הגש"פ חיים לראש).

בדומה לכך פתב הרבי רבי העשיל בספרו 'הגנת התורה' (אגורס אחרון): "קדם צאתו מפתח ביתו לדרך, ניח ידו על המזוזה ואמר: 'הני מקבל עלי כשארקה מקום פלוני אזי אאמו 'נשמת כל חי', וכשראה אותו המקום מיד יאמר 'נשמת כל חי' עד ומירא".

יש שהוסיפו לכך רמז מלשון הכתוב (שמואל ב' כז): "מהלל אקרא ה' ומאיבי אנשע", כפי שפרש הרד"ק על פסוק זה: "כשאני מתפלל אקרא ה' מהלל - שאהללנו בתהלותי, אז מן אויבי אנשע" (הגש"פ חיינו לחיים).

כסמך לסגולה זו הביא הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א ('ארחות ישר' עמ' יד) את המשעשה המובא במדרש: "מעשה אדם אחד שהיה הולך בדרך, ראהו אסנאי אמר לו: 'יבי יומרי! אם רצונך אבא עמך... פגעו במלאך המות... אמר לאסנאי: 'בבר סופך בדי והגיע יום מיתתך, אמר לו: 'אם נה, המתן לי עד שאלך לספר בשבחו של מקום על מה שעשע עמי', אמר לו: 'מאחר שאמה מבקש לספר בשבחו של מקום יוסיפו שנותיך'".

סגלתם של גדולי ישראל

על מרו הסטיפולר זע"א העידו מקרבו כי רגיל היה ליעזב במקרים רבים שפנו אליו בבקשת ישועה, שיפגלו על עצמם האדם הזקוק לישועה או קרובו לומר 'נשמת כל חי' ולתת מעות לצדקה מיד כשאצל מצרותו, ואכן רבים שעשו כדבריו נועשו ('ארחות רבנו חיים עמ' שלד).

אף על הגאון רבי שמעון שקופ זצ"ל, ראש ישיבת גורדנא העיד תלמידו החביב רבי ישראל זאב גוסטמן זצ"ל, כאשר בקש ממנו עצה שבאמצעותה יוכל להנצל מהצבא הפולני, יעץ לו הגר"ש לומר 'נשמת' בכנה, ומשעשה זאת מיד נושע (ותורה) בקשו פיהו עמ' 275).

מוטב לשבח לפני בוא הצרה

יש לציון כאן את דברי השל"ה הקדוש (ותורה אור' בשלח א) כי שבח מידד הוא לצדיקים המפדמים לשבח את בוראם קדם שינשעו: "מדת צדיקים הוא, מיד כשהבטחו לדבר טוב לומר שיר ושבח להשם ותברך, מיד אף שעדו נא נתקדם, כי זה הוא מצד האמונה שפאמינים בדבריו ברוך הוא וברוך שמו".

ואכן, מנהג נקלא שפנה נהוג היה בישיבת המקבלים 'בית אל' שבירושלים העתיקה, כפי שהעיד ה'רפ' החיים' (ארחות חסד לו): "ביום הושענא רבא, אחר עלינו לשבח, פותחין בהיכל ואומרים 'עשמת כל חי' עד גמר שלום ומלכות. אחר כך אומרים: 'הרי אנתנו מקבלים עלינו בלי נדר מקבלה ומורה לשנה הבאה עלינו לטובה, כעת וכעונה האמת, יום הושענא רבא אחר תפלת שחרית, לומר... נשח 'נשמת כל חי', ויהי רצון מלפני אלוקי השמים, הוא זכנו ויחינו, ונזכה ונחיה לשנים רבות אמן כן יהי רצון'".

אמירתה אצל מצוקי ארץ

עדות רבות מוצאים אנו על המקום החשוב שתפסת אמירת 'נשמת' אצל רבותינו מצוקי ארץ, קדושו עליו, אשר בעת אמירתה העפילו לקטנות רוחניות עצלות ביותר.

כך העיד על הגאון רבי שמעון סופר מקראקא בנו של מרן החתם סופר: "מי שלא שמע קול בכיתו בעמדו בלילות לשיר את בריטו 'נשמת כל חי' באימה וביראה, בלב נשבר ובנפש להטת, לא שמע התעוררות הנפש ממיו, לב אכן נמס למים לקול בכיותי" (חוט השלש החדש עמ' סטו).

על מרו ה'רפ"ח חיים ספר הגר"י אברמסקי זצ"ל: "פעם הזדמן לי ללון בסמוך לחדרו של מרו ה'רפ"ח חיים זצ"ל, באמצע הלילה התפעמתי לשמע את קולו של הסבא קדישא כשהוא פותח באמירת 'נשמת כל חי' תוך שהוא מתרגם דרכו כל מלה לשפת היידיש' בהשתפכות הנפש ובמתקוות נפלאה. כך היתה דרכו למנות בכל יום את חסדי ה' שעשה עמו והודות לעינים" (הליכות שלמה תפלה עמ' קמ בדפנה).

כששאלו את הרב הקדוש האהבת ישראל מוויניץ, מפני מה אין הוא אומר מוסר לחסידיו, השיב: "איני יכול לומר מוסר, כולו אני רק לומר 'נשמת כל חי'... כשהוא מנגן את המלים 'נשמת כל חי' בניגימה הוויניציאית הודינה (נפשות חסדיו עמי קמו).

ואכן, העיד אחד מחשובי תלמידיו כי בשנות החשך והאפלה שעבר בתקופת השואה הנוקרא, כאשר שבי היה ביד הנאצים הארורים שהעבירוהו שבעה מדורי גיהנום, בכל עת שמע לפל ברוחו עלה במחווה זכרון מורו ורבו כשהוא אומר בניגימתו הפורקשת: "מנהג עולמו בתקד וביריותיו ברחמים, וה' עה, הנה לא גינם ולא יישן". מלים אלו אזור בו כח, ומכוח הצלילים להחנבר ולשרד את ימי השואה האעים כשהוא שלם בנפשו (מפי סופרים וספרים אבות ה).

הגדרה קולעת לתחושה הפורקשת שלותה את גדולי ישראל בעת אמירת 'נשמת', נובל למדמ מתשבותו הקצרה והפשוטה של הרב הקדוש רבי הירש מרינוב להודי כששאלו: "מפני מה זקוקים אנו לציון כי 'נשמת כל חי' היא המפרכת את שם ה', וכי יעלה על הדעת שהגוף הנשמי עושה זאת לבדו?"

השיבו רבי הירש על אחר: "אכן, בכל מהלך התפלה זקוק הגוף לסייעה של הנשמה כדי שיכול לעמד לפני ה', אולם בשעת אמירת 'נשמת' הנשמה מתנתקת מהגוף, והיא לבדה עומדת לפאר ולרומם את בוראה" (נעם שבת' לבעל שומר אמונים פ"ו).

בהגיגי תבער אש

זר כי נקלע לעירה הורדנא באותם ימים, מדמה היה כי מדבר בעצרת רפאים שוממה. על אף שמדבר היה בעצמו של יום, בשעה שבה בימים כתקונם המו הרחובות מהמון אדם, עתה שרר בהם שקט מקפיא. שמית השלג העכה שפופשה על פני חצות, גרמה לתושבי העירה להסתגר בביתם המסוק והמחוסם ולהגיר את התריסים הכבדים מאחוריהם.

פסיעותיו הכבדות של ההלך העני שנקלע בדרך לא דרך לעירה הקפואה, הותירו את רשומם על מרבד השלג החצור. כשנצבו רגליו סוף סוף פתחו של בית יהודי, כבר לא עמד בו כחו אף לנקש על הדלת. מרגלים היו אנשי הורדנא באבונים שפקדו את מעונותיהם מפעם לפעם בבקשות צדקה, אולם עתה, בתנאי מזג אויר שפאלו לא שם איש לבו לדפיקות החלושות שגבלעו בדלת העץ הכבדה.

נסיין לנקש על בית נוסף בהכיר להלך העני כי מוטב לו שלא יכלה את כחו בניסיונות עקרים, ותחת זאת ינסה להגיע לבית הננסת ששכן בטבורה של העירה.

מרחוק יכול היה להבחין בבנין ההדור שהבל חס בקע מארבתו המתנשאת. הדרך אליו לא היתה רבה, אולם עתה נראתה היא בעיניו כארפה מני ים. רק המחשבה על כוס החמין המהבילה שממיתה לו בבית הננסת, בתוספת עוגיות משביעות שדאגו אנשים טובים להותיר שם, נסכה בו כחות להתאמץ עוד קמטא.

מפסיעה לפסיעה הלך כחו ואזל. הוא נסה לשפסף מעט שלג בדין הקפואות, אך הדבר הועיל לו אף במעט. בית הננסת כבר היה קרוב. הוא גיס את כל שארית כוחותיו, אלא שרגליו כבדו כבולי עץ כבדים. הקר, הרוחות העאות וההתבוססות בשלג הקפוא גרמו לו לאבד את התחושה ברגליו, ושבו הן לא נשמעו לו. כמוצא אחרון הוא נסה להעורר בדין, וכך בקשי רב הצליח לזחל עד לרחוב שבו שכן בית הננסת. ואז, מרחק קצר ממחווה חפצו התמוטט על עמדו ונפל על המרבד הקפוא תוך שהוא שומע בעלפון כבד.

המחשבות האחרונות שחלפו במוחו היו על בני משפחתו האהובה. לבו נחמץ מן המחשבה על הגורל הצפוי להם, מי ידעלם ומי ירפסם? מי יבשר להם על אבדנו של אביהם בדרך פה טראגית...? וכך, טרוד במחשבותיו הקודרות, שמע בעלפון כבד תוך שלבו מבכה על מר גורלו.

שכבת שלג נערמה זה מפבר על מעילו הבלוי, ואם היו עוברות דקות ספורות כבר לא נהן יהיה לאתרנו. בדיק אז חלף במקום יהודי שהחליט במסירות נפש להתעלם מן הקר העו ששרר בחוץ ולצאת מביתו החם כדי להתפלל מנהג בבית הננסת.

רגליו שנתקלו בעצמותו הסמרטוטים שהיתה מוטלת על השביל, גרמו לו לפל על פניו ארצה. תחלה חשב לזום ולהמשיך בדרך, אך שעה הבחין לחודתו כי מדבר בגופת אדם. הוא הסיר את הכובע מעל פניו הדמם הקפוא ונחרד לראות פנים יהודיות.

שמו שמים! מי יודע אם הוא חי או מת. היהודי הרים קול זעקה: "הציליה!!! אלא שההד חזר אליו ללא מענה. בלב חרד הוא הסה את אנו לשפמיו של ההלך, והנה ראה זה פלא, הוא נושם! אמןם נשימות חלושות, אך עדו היה בהן כדי להעיד על רוח חיים.

כפח מקשת רץ היהודי לבית הננסת, תפס את אחד מהלומדים שישבו בו ומשך אותו למקום הארוע. יחדו יצאו הם אל העני לבית המדרש החמים והטיליהו על אחד הספסלים. מאי שם הנבא בקבוק ממשקה חריף ואחד הנוכחים החל לשפסף בנזל שבתוכו את רוקותיו הקפואות של העני.

אט אט שבה אליו רוחו. פניו החודות החלו משנות את צבען לגוו וירדד, וקראת שמחה פשטה בין הנוכחים. חסדי ה', האישי מתאווש.

העני החל להניע את עצמותיו ואף הצליח להתישב על הספסל כשהוא טולח מבטים מקבלים באנשים שסבבוהו. כשראה את החץ, פתח מיד בתפלת המנחה. אמןם אין דבר העומד בפני הצלת נפש מישראל, אך זמן השמיעה קרב. ומעמה שצא ההלך מקבל סכנה, יש להזרוז ולהתפלל.

אלא שמרגע ליגה התברר כי השמחה היתה מקדמת. אמןם הכרתו של האישי שבה אליו, אך חס גופו היה נמוך בצורה קיצונית. לא הועילו השמיכות שבהן עצפיהו ואף לא כוסות התה הלוהטות שהגיר לגורנו. גופו רעד בעזית מפחיתה, ועניו רצדו בחוריהן בחרדה.

התפלה הסתיימה ושוב סבבוהו המתפללים בחרדה כשהם אינם יודעים לשיט עצות בנפשם. כיצד יוכלו לעזר לו?! פתאום נדחקה ביהם דמותו הכפושה של רבם הגדול, הצדיק רבי אלכסנדר זיסקינד בעל סיד ושיר העבודה! זה עתה סיים את תפלת שמונה עשרה מלאה בכנות עמקות בהרגלו, והנה הבחין בהתרחשות ומהר לענין לפשרה.

אחד המתפללים התנדב להסביר לו כי הלך זה נמצא מעלף מחוץ לבית הננסת, ועתה מנסים המתפללים כל תבולה שהיא כדי לחמם את גופו הקפוא ולהשיב את רוחו אליו, אולם ללא הועיל.

תגובתו המהירה של הרב הפתיחה את כלם: 'מה לכם לחפש תחבולות, שיאמר 'נשמת כל חי' בכנה, ומיאלא יתרפא ויתחמם מיד'.

הרב הגריש בפבטים התמהמה ששנעצו בו מכאווו של האישי והסביר: "יכדי מדוע תתפלא, הלוא אף אני נוהג כן. בעת ששביתי אין די מעות כדי לרכש עצים לתנור, אומר אני 'נשמת' בלהט קדש, ומיד אני מתחמם..."

משראה הרב שפנתו ערם הבהרה דבבעי הוסיף: "הלוא באמירת תפלת 'נשמת כל חי' מתמלאת הנפש ומבעירה את הגוף אחריה בלהת השתוקקות לקרבת אלוקים, בבחינת 'כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך, האם ישנו איבר שיותר קריר אחת התלהבות שכזו?"

לבאי בית המדרש הדברים הובנו היטב, הלוא הרגלו הם מימים ימימה לעבודת קדשו של רבם הגדול, בתפלה בכלל ובתפלת 'נשמת' בפרט. בזכרונם עלו מיד הדברים הנוקבים שכתב בספרו הגדול על אודות תפלה קדושה זו:

"ובודאי ראוי להליכה לב האדם אוכלת לדבר התבות בכך גדול ועצום ולהכניס שמחה לאיש במענה פיו בדבריו האלה, שמחה עצומה מאד באלקותו יתברך שמו ויתעלה, כל כך עד הגיעו להתפשטות הגשמיות".

אלא שלמרבחה העגמה נראה כי בעיני ההלך המספן היו הדברים זרים לחלוטין. הוא לא הכיר מציאות מרוקמת שפזו, וכאשר מאן דהוא הגיש לדין סודו תפלה ופתח לו בתפלת 'נשמת', מלמל אותה האישי כאלו היתה לחש לעין הרע או לקדחת... מובן שהדבר לא הועיל בעבורו. גופו המשיך לרעד מקור.

מן הצד עמד הרב, מבטי בו בעינים מרחמות. ומשהבחין כי עצתו לא עשתה על החולה כל רשם הפטירה: "אם תפלת 'נשמת' לא הועילה לו, אזי אין באמתחתי כל עצה בעבורו, קראו אפוא בדחיות לרופא, אזלי ימצא הוא מזור לחליו".

ע"פ הגש"פ יקום הצבי